

www.e-rara.ch

Epitome astronomiae copernicanae usitata forma quaestionum & responsionum conscripta, inque VII. libros digesta...

Kepler, Johannes

Lentijs ad Danubium [Linz], 1618-1622

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 4159

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-3122>

De partium mundanarum situ ordine & motu, seu de systemate mundano.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

EPI TOMES

ASTRONOMIAE

Copernicanae

LIBER QUARTUS.

THEORICÆ DOCT: PRIMVS

De Partium Mun-

danarum situ ordine & mo-
tu, seu de Systemate Mun-
dano.*Quodnam est subjectum doctrinae Theoricae?*Motus Planetarum proprii, quos motus secun-
dos appellamus, & Planetas, secunda mobilia.*Quo respectu dicis motus planetarum
propriis?*

1. Quia communis ille tam planetarum quam
fixarum, adeoque totius mundi motus apprensus diu-
nus, de quo doctrina sphaerica, ab ortu quidem in oc-
casum tendere videtur: planetarum vero singulorum
singuli motus longè tardiores, in contrarium, ab oc-
casu in ortum tendunt: itaque certum est, hos ab illo
communi motu mundi, de quo haecenus egimus, de-
pendere non posse, sed planetis ipsis attributos, &
sic planetarum in genere proprios esse.

2. Esti vero in his motibus propriis singulo-

Aaa

rum

rum ab occasu in ortum inest etiamnum commune aliquid, non diurnum sed annuum, quod adventitium est, & à visu solo, præter ipsius rei veritatem causam trahit, quodque interdum planetas in motu suo proprio retrocedere facit ad speciem, ab ortu sc. in occasum: quia tamen hoc commune in singulorum illorum planetarum singulas periodos ita implicatur, varièque transformatur, ut primo intuitu discerni non possit, quidnam omnibus commune, quid cuique proprium; ideo totus ille compositus eujusque planetæ motus, ut is in oculos incurrit, dicitur etiam in specie proprius illius planetæ: præsertim cum commune illud multorum, non ab illo communi motu primo totius mundi, sed à proprio motu unius planetæ originem habeat.

Quot sunt partes doctrinae Theoricæ?

Supra libro primo fol. 15. divisa est tota doctrina in partes tres proprias, primam de principijs, ex quibus motus secundos Copernicus demonstrat (materia libri IV.) secundam de instrumentis manuarijs, quibus hi motus subijciuntur oculis, scil. de orbibus Eccentricis & similibus (materia libri V.) tertiam de ipsis singulorum Planetarum motibus apparentibus, & junctorum inter se communibus accidentibus (materia libri VI.) & in quartam, communem doctrinam Sphæricæ & Theoricæ, de motu octavæ Sphære apparenti (materia libri VII.)

Quæ sunt Hypotheses seu principia, quibus Astronomia Copernicana salutat apparentias in motibus planetarum proprijs?

Hæc sunt potissimum. 1. Solem in centro Sphære fixarum, (vel quasi) collocatum esse, immobilem loco. 2. Planetas singulos moveri revera circa Solem in singulis systema tibus, quæ ex pluribus circulis perfectis,

fectis, & quabilissimo motu conuersis componantur.
 3. Tellurem esse vnū ex planetis, sic vt orbē inter orbis
 Martis & Veneris mediū annuo motu circa Solem de-
 scribat. 4. Proportionē Orbis huius collati ad diame-
 trum sphaerae fixarum, esse insensibilem, adeoque im-
 mentae similem. 5. Sphaeram Lunae ordinari circa ter-
 ram vt centrum suum, sic vt motus annuus circa So-
 lem (& sic de loco in locum) toti sphaerae Lunae cum
 Tellure communis sit.

*Censes tu, retinenda esse principia ista in
 hac Epitome?*

Cum Astronomia duos fines habeat, saluare
 apparentias, & contemplari genuinam formam & dif-
 cij mundani, de quibus actum est libro I. folio 4. & 5.
 ad primum quidem finem, non est opus omnibus his-
 ce principijs; sed possunt aliqua mutari, aliqua omit-
 ti; secundum etiam necessariū est emendandum: ad al-
 terum finem etsi necessaria sunt pleraque, non dum ta-
 men ista sufficiunt.

*Quanam horum principiorum possunt
 mutari vel omitti saluis appa-
 rentijs?*

Tycho Braheus demonstrat apparentias, mu-
 tato primo & tertio: Terram enim ipse cum veteribus
 collocat in centro mundi, immobilem; Solem vero,
 qui centrum & ipsi est orbium quinque planetariorum,
 cum ipso systemate sphaerarum omnium, facit annuo
 communi motu circumire circa terram, dum interim
 in hoc communi systemate quilibet plan. ta suos pro-
 prios motus conficit. Quartum verò idem penitus o-
 mittit, fixarum sphaeram non multo maiorem exhi-
 bens quam est sphaera Saturni.

Qua vicissim loco secundi principij substituis, & quæ insuper addis ad genuinam formam mundani domicilij, seu naturæ cæli pertinentiæ?

Et si planetis singulis singuli relinquendi sunt motus veri: attamen hos motus ipsi moventur non se ipsis, nec per conversionem sphaerarum, quæ solidæ nullæ sunt: sed Sol in centro mundi, conversus circa corporis sui centrum & axem, hac sui conversione fit planetis singulis causa circumeundi.

Amplius, et si planetæ revera fiunt à Solis centro Eccentrici: non sunt tamen aliqui circuli minutiores, Epicycli dicti, qui conversione sui variant hæc intervalla Planetæ & Solis: sed ipsa planetarum corpora vni infra præbent occasionem huic variationi.

Qua igitur erit materia libri Quarti?

Continebit liber iste IV. ipsissimam physicam cælestem, seu formam & rationes operis mundani causæque genuinæ motuum. Et hoc erit illud primum Astronomi munus, de quo lib. I. pag. 3. scilicet: Demonstratio hypotheseum suarum.

Recense libri IV. partes primarias.

Partes libri IV. potissimum tres erunt:

Prima de corporibus ipsis; secunda de corporum illorum motibus; tertia de motuum accidentibus realibus.

Prima enim docebit conformationem totius universi, distinctionem ejus in partes seu regiones præcipuas, locum Solis in ejus centro: numerum, magnitudinem & ordinem seu situm sphaerarum planetarum; denique proportionem inter se omnium mundæ corporum.

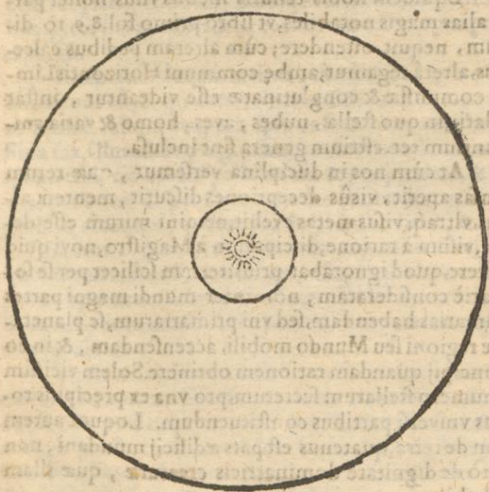
Secunda tradet revolutionem Solis circa suum axem, ejusque effectum in circumagentis planetis causas proportionis inter se motuum, hoc est, tempo-
rum

rum periodicorum: immobilitatem centri Solis, motum annum ceteri Telluris circa Solem: revolutionem Telluris circa suum axem, ejusque effectum in circumagendâ Lunâ: adimenta movenda Lunæ, ex lumine Solis: & quæ sint causæ p[ro]portionum inter Diem, Mensem, & Annam.

Tertia causas aperiet inæqualitatis triplicis, altitudinis, longitudinis, latitudinis, in planetis singulis: & quomodo inæqualitates istæ in Lunâ, vi illuminationis ex Sole, duplicentur.

PARS I.

I. De partibus Mundi præcipuis.

endi sunt
ar non se
æ solidæ
fus circa
ersione fit

lis centro
nuitores,
æz inter
orpora vi

physicam
mundam
ud prima
s, scil. De

de corpo
cidentibus
em totius
ones præ
n, magni
lanetaria
um mund

circæ suum
s planetis
st, tempo
rum